

Marcela Salivarova Bideu, absolventka Filologické fakulty Karlovy Univerzity, divadelní režisérka, spisovatelka, překladatelka.

Předsedkyně Asociace Olgy Havlové, členka poradního sboru Fondu vzdělání VDV- Nadace Olgy Havlové .

O čem jsem chtěla mluvit by se dalo vystihnout několika větami.

Otázka, kterou si kladu je smysl našeho snažení.

Jakékoliv sdružení, nadace nebo asociace krajanů, kteří žijí mimo rodnou zemi, je založena na nějaké vizi, má svůj ucelový program. Může to být cíl jako uchování národních tradic, udržování pravidelného styku s rodnou zemí, na příklad.

Naše asociace, nebo nadace, jak se, mám dojem, říká český, si položila latku trochu výše. Příležitost o ni něco říct.

Asociace Olgy Havlové, *L' Association Olga Havel, branche helvétique*, po té, co se stala, v roce 1992, sesterskou organizací Výboru Dobré Vůle Olgy Havlové, založena psycholožkou Helenou Leimgruber Hajkovou jako nadace odpovídající švýcarským statutem, si vzala za cíl pomáhat českým lidem postiženým fyzicky a sociálně.

Po prvních dvou letech různých jednotlivých akcí, které se nelisily od obecního elánu solidarity s Československem po Sametové revoluci, různé sbírky šatů, hraček, sportovních pomůcek, léků atd, jsme v roce 1994, po návštěvě Olgy Havlové v Ženevě, se po debatě s Olgou rozhodli zapojit se do jednoho ze sociálních programů VDV, nazvaném **Přázdňiny**. Slíbili jsme, že zajistíme ozdravný pobyt českých dětí ve Švýcarsku, pro nás to bylo pro děti astmatických nebo dětí z dětských domovů.

Olga na nás přenesla svou energii a nadšení, ani jsme nepřemýšleli, kde na to najdeme peníze.

Naše asociace žila pouze z příspěvku našich členů, většinou našich krajanů.

Bylo nám třeba hledat pomoc mezi švýcarskými spoluobčany, statními nebo soukromými, skupinami i jednotlivci.

Potrebovali jsme se „zviditelnit“ v našem okolí.

Olga Havlová nás uvedla do ženevské společnosti, setkala se s ženevskou vládou, byla hostem jednoho populárního vysílání v rozhlasu, navštívila obec, ve které bydlím, její osobnost, jméno Havel, byla zárukou našeho dobrého chování a podnikání.

Bylo třeba borit hranice mezi francouzštinou a češtinou, mezi statním příslušenstvím a původem, najít si nové přátele.

Naše finanční zdroje nebyly vysoké.

Od nás se Olga vrátila domů se sekem na 4 000 Frs od mého malé obce, byla to *kapla vody do oceánu lasky*, řekl náš starosta.

Z Kanady se vracela s sekem na 100 000 kanadských dolaru od podnikatele Karla Velana, který po celém světě stávil závody na výrobu průmyslových armatur. Souhlasilo to s duchem Olžiny nadace : dát všem, i chudým, příležitost dělat dobro.

Pamatuji si na jednu schůzi v bytě Havlových, právě s panem Velanem, velmi sympatickým člověkem, když někdo zazvonil u dveří, Olga šla otevřít a za dveřmi byly stará babka s krabicí tulipánových cibulek.

Nasly jsme ještě jeden zdroj, nejenom finanční, ale zároveň příležitost propagovat naši kulturu.

Kulturní porady, ve francouzštině samozřejmě, literární večery s hudbou, na ten nápad jsme přišli nečekaně.

Když Olga Havlová zemřela, chtěli jsme vzdát hold této obdivuhodné ženě, která, jak o ní řekl její manžel, usilovala celý život o *nebyť obětí sentimentu, ale promyšleně, cílevedomě a neokázale pracovat pro dobrou věc.*

Po předstravení v zenevském divadle, po kterém diváci odcházeli se slzami v očích, za mnou přiběhla udesená Švýčarka, *Vy nevybíráte do klobouku ?*

Ten smutecní večer byl našim darem obecenství, to by mě nikdy nenapadlo postavit se u východu a natahnout ruku, ani jsem ten zvyk neznala, ale když nám přinesla výteček, řekli jsme si, dobře, pokračujme, jen do toho.

A tak jsme za sedm let uspořádali pět prázdninových taborů, čtyři kulturní porady, koncert souboru Virtuosi de Praga, to nás zaměstnávalo každý rok.

Posledně jsme z programu **Přázniny** v roce 2012 přešli na program **Fond vzdělání**, program, který byl pro Olgu nejdůležitějším, finanční prostředky fondu jsou určeny na podporu středního a vysokého školství dětí se zdravotním a sociálním handicapem, od roku 2012 až do vyčerpání naší energie a peněz v roce 2023. Já sedím v poradním sboru Fondu do dneska.

Od toho roku 2012 jsme se zmožili na další kulturní porady, zmíním se jen o Festivalu českého filmu *Pražská jara*, to je taková typická ukáзка, krásné synergie, společné práce několika skupin lidí pro stejnou akci, našeho nápadu se ujal ředitel Filmového klubu v Ženevě a ředitelka Českého filmu v Praze, oba se sešli na Filmovém festivalu v Berlíně, kde dali dohromady program filmu sedesátých let minulého století, a současných, přijel Ivan Páser, režisér a scenárista Miloš Forman, z Kalifornie a režisér Petr Václav z Prahy, na závěrečném večírku se pilo české pivo venovaného českým velvyslancem v Bernu a jedl hovězí guláš uvařený kuchářem České mise v Ženevě.

V roce 2018, kdy jsme si připomínali 50. výročí invaze Československa vojsky Varšavské smlouvy, za těch 17 000 Čechů a Slováků, kteří získali azyl ve Švýcarsku, jsme darovali město Ženeva, město mezinárodních organizací, Lavicku Václava Havla.

Havlovo místo aneb demokracie prostřednictvím dialogu, je v parku před hotelem Beau Rivage, kde v roce 1918 Masaryk vyhlásil existenci nové státní organizace, Československé republiky, místo vybrané Besedou Slovan a tehdejším velvyslancem České mise v Ženevě, panem Karou, kterému, mimochodem, a České misi vůbec děkují za spolupráci.

Lavicka byla na turistické trase Ženevou. Dokud se nevyparila.

.

Krásné místo, ale v parku nehlídaném, otevřeném všem větrům a živlům, které si zámaly ji opakovaně nicit, dnes na místě přetrvává pamětní deska.

Lavička je v rukou města Ženevy, ale jako bývala předsedkyně AOH, se ode mne očekává, že s tím něco udělám, což bude udělán.

V roce 2001 jsme dostali Cestnou medaili Ministerstva České Republiky za neutuchající humanitní činnost ve prospěch českých dětí a za příkladnou propagaci české kultury ve Švýcarsku, převzali ji od pana Jaroslava Sedivého, v té době velvyslance ve Švýcarsku.

Címž končí, vše, čím jsme byli, co jsme udělali, dělali jsme rádi a se zpevním.

Byla to krásná léta.

Cílevedoma.

Marcela Bideau Salivarova